

Vöötraja ees seisev koolilaps autojuhtidele kui tühi koht

Seitsmeaastane Kristjan seisab nukralt sõidutee ääres, sest ta teab, et teisele poole teed pääsemine on ka ülekäigurada mööda hoolimatute autojuhtide tõttu üsna raske.

MARKO MUMM

“Õiiiiiii!” piuksun õudusest. Mu laps on keset ülekäigurada ja punane BMW sõidab ta varvaste eest läbi. “Ja nii need juhid teevadki,” ütleb olukor- da jälginud erarietes politseinik Mare Arna lootusetu häälega.

Malle Pajula
malle@epl.ee

Eesti Päevalehe Tallinna kesklinnas korraldatud katse näitas, et enne möödub peatumata vähemalt seitse autot kui esimesse klassi minev laps saab vöötrajal üle tee.

Enamasti pääseb laps üle vöötraja vaid siis kui auto- devoolu tekib paus. Kahe- teistkümnest “sebra” ületa- misest peatus esimene auto vaid kahel korral. Kusjuures kõik katsed toimusid kooli- de juures.

“Lastevanemate koosole- kul kurdavad emad, et istu- vad sel ajal, mil laps läheb ja tuleb koolist töökohas nagu süte peal ja paluvad vaid, et laps jõuaks tervelt koju,” räägib Tallinna liikluspolit- sei vaneminspektor Mare Arna Ühisgümnaasiumi hoovi peidetud politseiau- tost välja astudes.

Ohtlikud “sebrad”

Hetk hiljem ongi seitsmeaas- tane Kristjan mõnekümne meetri kaugusel asuva Pär- nu maanteed ületava “se- bra” juures hädas. Ta muud- kui ootab ning paistab üksi liiklusvoori ees seistes möö- dasõitjate kõrval nii väike. “Justkui postist panevad mööda,” kostab Arna. Pärast peatumata mööda sõitnud kümnet autot tekib liiklu- ses väike paus. Esimene osa vöötrajast on läbitud.

Teise poole ees on Krist- jan kõrvuti kepiga memme- ga. Vastaspoolel ootab kepi- le toetuv vanataat. “Möle- mad on riskigrupid,” leiab politseinik. Kristjan saab pä- rast viit peatumata autot üle. Memm ja taat hindavad aga tühja teed ning oma väe- tite jalgade võimeid ning jäävad paigale. Kuigi kauge- malt tulevad autod näevad neid kaugelt, ei peatu keegi.

Arna õnol on Ühisgüm- naasiumi juures õnneks ka foor millest on lastele abi. “Pigem õpetada last koolis käima ringiga, kui vaid tee on turvalisem,” selgitab ta.

Arna sõnul pole Tallinnas sellist ülekäigukohta kus lastele poleks otsa sõidetud. “Seitsmeaastastega juhtub tegelikult vähem õnnetusi, sest vanavaenemad ja isegi sugulased on toomisel-viimi- sel appi rakendatud. Kahek- sane teatab, et aitab nüüd saatmisest küll. Just nende- ga ongi viimastel aastatel

kõige rohkem õnnetusi ol- nud,” räägib Arna.

Liiklusinspektori sõnul on väga ohtlik vöötrada Gonsi- ori tänava Kadrioru Saksa gümnaasiumi ees, sest kahe foori vahel ei taha autod ja- lakäijate ületamiseks pea- tuda. “Üks välismaalane tõs- tis siin käe üles, et autode voori peatuda, aga meil pole siin mingi Šveits, et sellest abi oleks,” teatab Arna.

Auto Kristjani ees siiski peatub, see punane Lada on katse teine, kuid viimane viisaka juhiga auto. Tagasi Kristjan enam nõnda lihtsalt ei pääse, Lasnamäe poolt tu- levad autod on just hea hoo- sisse saanud. Poiss seisab minuteid nõutult teiselpool teed. Autod ei tee märkama- gi.

Lõpuks tuleb “sebra” juurde krapsakas proua ja kutsub ta lähenevate autode ette astudes kaasa. Kristjan on hirmunud ja ei lähe, kui- gi vahemaa annaks lähedas- ti autodele pidurdamisaega. laps ootab veel, lõpuks üks sõiduk autodevooris peatub.

Arna sõnul tuleb kooli mi- nevaid lapsi vöötrajal ette- vaatlikkusele manitseda. Üks peamisi koolitee õnne- tuste põhjusi on see, et kui üks juht otsustab peatuda, siis kõrvalsõitja kihutab lap- sest üle. Arna tunnistab, et politseiautoga vöötraja ees peatudes vaatab ta õuduse- ga, kas ka teine auto on seda teinud. “See on lihtsalt hir- mus, vahel ei aita ka polit- seiauto lähedalolek,” teab ta.

Kristjan proovib Gonsiori “sebrat” kolmandat korda. “Vaata ikka mõlemale poo- le,” hüüab Arna murelikult. Autod sõidavad ja sõidavad, Arna tahab lõpuks džiipi peatada, et piltlikult näida- ta, et esimesse klassi minev laps ja auto mõõtude vahet. Kuid lillelises kleidis polit- seiniku teeäärsest kätga vehkimisest ning vöötraja ja lapse peale osutamisest pole kasu. Maastikuauto juht vaatab mõistmatu pilguga ja vurab mööda. Seda teevad veel neli autot.

Politsei püüab aidata

Lõpuks palub Arna appi se- ni eemalseisnud politseiau- tos istunud nooreminspek- tor Rene Luide, kes sõidab “sebra” juurde, et fotograaf saaks peatuva auto ja lapse ühele pildile. Kristjan on po- litsei auto ees pooltel teel,

kuid teiselt poolt tulev džiip sõidab ta nina eest läbi. See- kord häälitseme ehmatuses juba me mõlemad Arnaga. Ülekäigurajal seisvat last ei tee märkama ka liinibuss. Arna räägib seepeale, et möödakihutavate autode peeglid on ka poolele vöötra- jale seisma jäänud lapse riie- tesse jäänud ja lapse teele kaasa tõmmanud.

Katsejänes Kristjan on se- nini aeg-ajalt Arnale autode käitumist ja liiklusreegleid kommenteerinud, pärast Gonsiori tänava ülekäigura- da jääb ta järjest vaiks- maks. Tee ääres seistes on ta kulm kortsus ja nägu pole enam kuigi vapper. Ta saab liikluspauasi ajal siiski õnne- likult üle.

Arna sõnul on ohtlikud kooliesised “sebrad” veel näiteks Lasnamäe üldgüm- naasiumi ja Kursitiku kesk- kooli ees. Ka Katleri põhi- kooli ees on olnud õnnetusi.

Tema sõnutsi on Kuristi- ku kooli õppealajuhataja korduvalt politseisse helista- nud, et tulge appi – hommi- kusel tiptunnil ei saa lap-

sed enam üldse üle vöötraja. Kui politsei on kaks-kolm korda nädalas kohal olnud, on natuke aega juhid korra- likumad ja kiirustajad leia- vad mõneks ajaks teise tee.

Tema sõnul pole ka Nõmmel kooli minevatel las- tel alati kõnniteed ning neil tuleb sõiduteede servas käia. “Kui aia taga hüppab aga järsku suur ja kuri koer, lä- heb laps paanikaase ja tor- mab auto ette,” räägib Arna.

Kuristiku kooli esisel “se- bral” võtavad Kristjani sleppi kaks rulluiskudega kümne- kaheteistkümn- aastast last. Tagasi tulles enam nii ei lä- he. “See oli nüüd küll hea pilt,” ironiseerib Arna pärast seda, kui poolle “sebral” ole- va lapse eest BMW läbi sõidab. “Ta ei vaadanud lap- se poolegi nagu poleks teda olnudki,” ütleb politseinik ning kirjeldab, kuidas lapsed kandraamil õnnetuse järel nuttes räägivad, et nad vaat- tasid vasakule ja paremale ning alles siis läksid. “Meie liikluses tuleb kohe ka veel- kord vasakule vaadata,” õpe- tab Arna.

Lastel ohtlik kooli minna

Võrreldes põhjamaadega on Eesti lapsel mitmeid kordi suurem tõenäosus autorataste alla jääda

	1995	1996	1997	1998	1999
Lastega liiklusõnnetusi	254	262	269	246	268
Vigastada saanud lapsi	265	282	273	272	276
Hukunud lapsi	22	23	21	12	16
Kannatanud lapsed kokku	287	305	294	284	292

Kannatanud laste osakaal kõigist kannatanuist %-des	12.9	17.3	13.9	12.5	15.1
---	------	------	------	------	------

	Hukunud lapsi 100 000 eärühma lapse kohta		Kannatada saanud kokku 100 000 eärühma lapse kohta	
	0-9-a.	10-14-a.	0-9-a.	10-14-a.
Eesti 98	4,17	3,59	85,73	90,59
Eesti 99	2,63	9,87	95,55	103,23
Soome	0,79	3,46	61,90	149,27
Norra	1,81	1,85	87,66	177,60
Rootsi	1,08	2,40	79,00	163,59
Läti	5,02	10,37	134,26	167,53
Leedu	6,58	4,46	145,25	152,42

Allikas: Maanteeamet

Eero Barndök

1 küsimus

Mare Arna,
Liikluspolitsei vaneminspektor

? Millal võib lapse üksinda kooliteele saata?

Kindlat kooli saatmise pikkust ei ole võimalik soovitada. Vanem peab ise jälgima kuidas ta laps liikluses käitub. Kui ikka ei saa veel ise õigesti hakkama, siis nädalastest saatmi- sest ei piisa. Oma pojaga tegin nii, et kõigepealt hoidsin käest kinni, siis käisin kõrval ja olin alati valmis selgitama ja haarama. Kolmas etapp oli samm lapsest tagapool käimi- ne. Kui nägin, et ta saab ilma minu vahelesegamiseta hak- kama ning vaatab hoolikalt enne teele astumist, lasin tal ise koolis käia. Kindlasti peab lapsi õpetama ennast liikluses usaldama mitte teiste järgi üle tee minema. Ristmik on lap- se jaoks esialgu väga raske. Pigem las käib ringiga kui sealt- kaudu on turvalisem. Samuti tuleb emadel-isadel meeles pi- dada, et nad ka ise õieti käituksid. Kui lapsega on ikka hom- mikul punase tule alt lasteada kiirustatud, siis jääb talle see ju meelde.

Malle Pajula